

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO MONTE XESTEIROS, NO CONCELLO DA ESTRADA (PONTEVEDRA), PROMOVIDO POR NORVENTO, S.L. (CLAVE 2011/0012)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, establece no seu artigo 71.a) que os proxectos comprendidos no seu anexo I someteranse a unha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos que figuran no dito anexo I atópanse, no grupo 3.i), os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

Este sería o caso da actuación pretendida, dado que o parque conta cunha potencia total a instalar de 33 MW.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é a sociedade Norvento, S.L. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2. Obxecto do proxecto, descrición e localización

De acordo co estudo de impacto ambiental (EsiA) sometido a información pública, o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de 33 MW de potencia total no concello da Estrada, composto por 8 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro do polígono definido polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto, segundo a súa configuración inicial sometida a información pública, son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 8
- Modelo previsto: General Electric GE-158 ou similar
- Potencia nominal unitaria: ata 6,1 MW
- Potencia total instalada: 33 MW
- Altura de buxa: 114 m
- Diámetro de rotor: 158 m
- Orzamento (execución material): 22.040.862,94 €

Proxéctase tamén a instalación dunha torre meteorolóxica autosoportada de 114 m de altura total. A enerxía do parque será evacuada desde unha subestación 66/30 kV, situada ao leste dos aeroxeradores MX03 e MX04 e, xunto coa enerxía xerada polo parque eólico Castro Valente, partirá cara a subestación

colectora de Santiago a través da *LAT.66 kV evacuación P.E. Monte Xesteiros y P.E. Castro Valente*, sendo tanto a liña como o parque eólico Castro Valente obxecto de proxectos independentes.

A obra civil inclúe, a apertura duns 2.462 m de novos vieiros de acceso e servizo ás instalacións, así como o acondicionamento, para o mesmo fin, de 3.406 m de pistas ou camiños existentes. A sección tipo terá uns 5 m de anchura e contará con cunetas e drenaxes transversais para evitar a circulación de augas sobre o firme dos diferentes camiños do parque. Así mesmo escavaranse 4.655 m de gabias para soterrar o cableado de media e baixa tensión e comunicación.

Como área de ocupación temporal utilizarase unha superficie de explanada ao sur-leste da subestación que será destinada ao estacionamento de vehículos e maquinaria de obra, así como para o acopio de materiais. Así mesmo, disporase tamén de varias zonas pequenas para acopio de material situadas na intersección co acceso aos aeroxeradores MX03 e MX04, en paralelo ao vieiro de acceso á torre meteorolóxica e nas inmediacións do MX05. Nas proximidades das plataformas de montaxe acondicionaranse áreas para o apoio das pas.

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 12 meses.

Porén, debido a certos condicionados xurdidos durante a tramitación do expediente, derivados dos informes emitidos polas dirección xeral de Patrimonio Cultural e o Instituto de Estudos do Territorio, o promotor propón unha serie de modificacións no parque respecto ao reflectido no EslA, que consisten basicamente en:

- Eliminación dos aeroxeradores MX-06 (e as súas infraestruturas asociadas) e MX-07.
- Adaptación do vieiro que une a posición MX-06 (eliminada) coa SET co fin de respectar os contornos de protección dos Túmulos de Pedra xestosa.
- Eliminación do vieiro proxectado entre os aeroxeradores MX-05 e MX-07 e parte do proxectado ata a posición MX-08, co obxectivo de respectar o Túmulo de Pedra da Aguiá. Limitanse as actuacións á circulación polo camiño existente e ao paso da gabia da rede colectora no lateral do camiño, sen ningunha modificación que amplíe a súa superficie actual. Esta circunstancia implicará considerar sistemas de transporte dos compoñentes alternativos aos convencionais.
- Cambio de posición dos aeroxeradores MX-04 e MX-03. O MX-04 desprazase uns 500 m ao noroeste e o MX-03 a uns 285 m ao noroeste.
- Redución do ancho da plataforma do MX-02 e modificación da rasante do vieiro de acceso a esta posición.
- Modificación do vieiro de acceso á plataforma do MX-05.
- Aumento da potencia unitaria das 6 posicións actuais ata 6,6 MW para compensar a perda de dúas máquinas. Mantense a potencia total el 33 MW.

No expediente consta, entre outros, o documento titulado *Addenda ambiental "parque eólico Monte Xesteiros". Término municipal da Estrada, Pontevedra. Outubro 2023.*, que contén a descrición e valoración ambiental das anteditas modificacións.

Coa dita configuración actualizada, a obra civil comprenderá a apertura duns 2.019 m de vieiros novos de acceso e servizo ás instalacións e o acondicionamento, para o mesmo fin, doutros 2.344 m de vieiros existentes, o que supón un total de 4.363 m de vieiros. En canto ás gabias de cableado, dispoñeranse 4.507 m. A superficie total ocupada polas plataformas proxectadas é de 13.129 m².

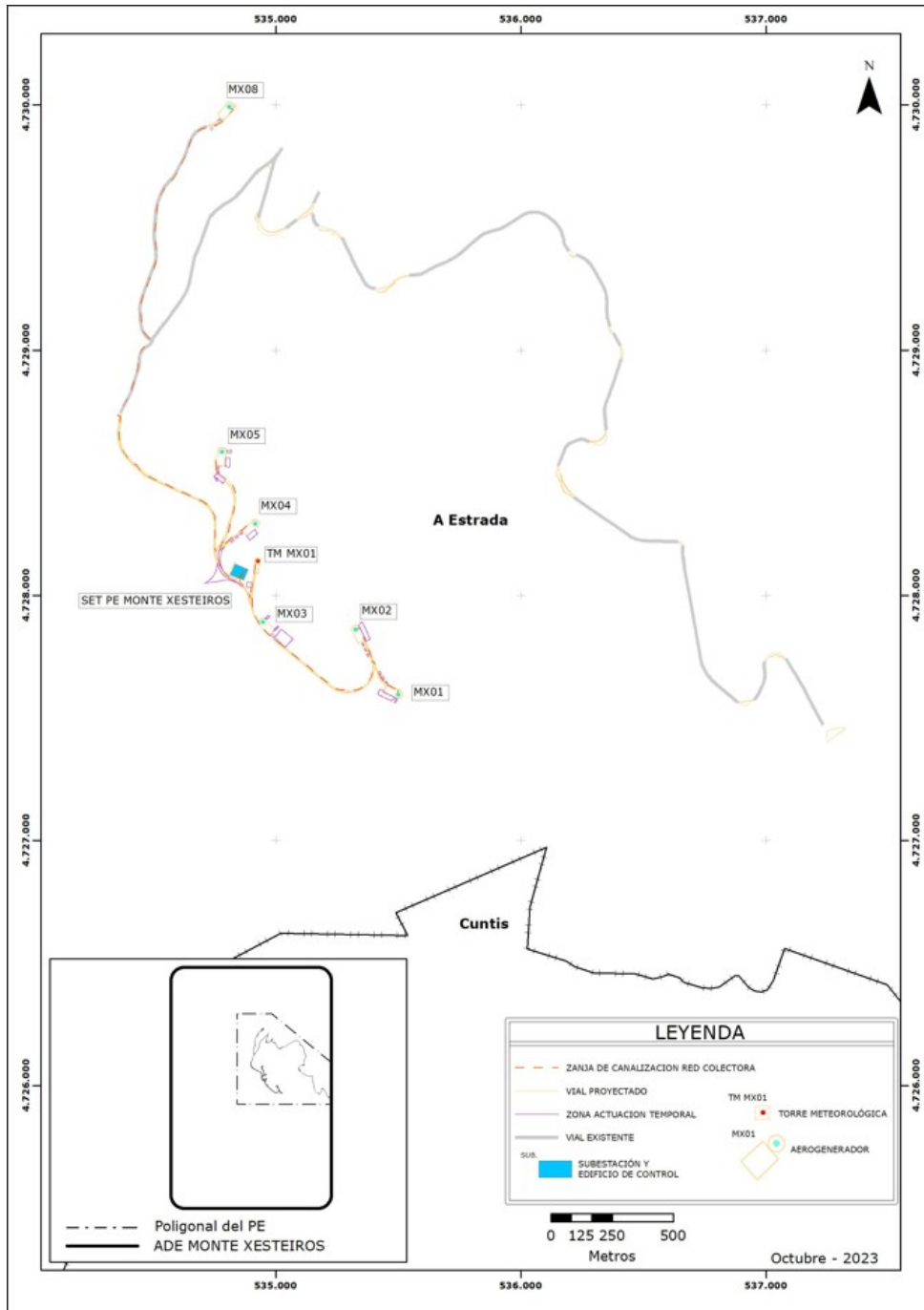
As características finais do proxecto (logo de ser sometido, segundo o previsto no artigo 36, a información pública e simultaneamente realizadas as consultas previstas no artigo 37 da Lei 21/2013, na fase mais temperá do procedemento de autorización e segundo se recolle ao longo desta declaración de impacto ambiental) son as seguintes:

- Número de aerogeradores: 6
- Modelo previsto: General Electric GE-158 ou similar
- Potencia nominal unitaria: 6,1 MW
- Potencia total instalada: 33 MW.
- Altura de buxa: 114 m
- Diámetro de rotor: 158 m

Inclúese a continuación un bosquexo do proxecto coa configuración final:

1.3. Principais elementos ambientais da contorna

O parque eólico sitúase na parroquia de Santa Mariña de Frades, na extrema occidental do concello da Estrada, nun cordal que nace no Monte Xesteiras e cuxos cumios van descendendo en altitude cara ao norte ata as terras baixas do Ulla. Os aeroxeradores dispóñense nunha contorna paisaxística caracterizada por zonas montañosas de moderadas pendentes e cumios aplanados onde afloran rochas graníticas. Nos vales aparecen prados de cultivo asociados a pequenos núcleos de poboación, moitos a distancias inferiores a 1 km, como Santa Mariña, Fonteboa, Subión, Frades ou Chaín. As vilas de Valga, A Estrada, Pontecesures, Padrón e Cuntis encóntranse localizadas nun radio de entre 6 e 7 km. As principais vías de comunicación na contorna correspóndense coas estradas nacionais N-640, que da acceso ás instalacións, e a N-550; a autoestrada AP-9 e a provincial EP-8401. Ao norte do parque localízase un polígono empresarial, a autovía A-6 e a estrada nacional N-VI, engadíndolle un carácter industrial á paisaxe da contorna.

A nivel hidrolóxico, a área de actuación pertence ao ámbito competencial de Augas de Galicia e enmárcase no sistema de explotación 5 Río Ulla e Ría de Arousa. Discorren próximos ás infraestruturas do parque eólico o rego da Fervenza, o rego das Mulleres, o rego da Lagoa, así como os seus afluentes respectivos, tributarios do río Ulla. A uns 10 km ao SE da poligonal atópase o encoro do Umia. No tocante ás zonas de captación para abastecemento humano recollidas no Plan hidrográfico Galicia-Costa, a unha distancia de 500 m ao redor das obras, atópanse a seguintes: A fonte de Lalín, Minas de Bascón, mina das Veigas de Chaín e unha captación innominada.

A cuberta vexetal dos montes da contorna está composta principalmente por repoboacións arbóreas e matogueira, con presenza de afloramentos rochosos.

En canto a hábitats de interese comunitario ou prioritarios, segundo o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, en base ao Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España, na zona de actuación localízanse teselas dos seguintes hábitats naturais de interese comunitario ou prioritarios:

- 4030 Brezales secos europeos
- 8230 Rochedos silíceos con vexetación pioneira do *Sedo-Scleranthion* ou do *Sedo albi-Veronicion dillenii*
- 91EO* Bosques aluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior*

Respecto das especies de fauna e flora presentes, a dita dirección xeral menciona que as cuadrículas nas que se inclúe o ámbito de actuación do proxecto (UTM 10x10 29TNH32, 29TNH32), correspóndense coa área de distribución das seguintes especies protexidas, incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA), como vulnerables (V) ou en perigo de extinción (PE):

Anfibios:	<i>Chioglossa lusitanica</i> (V)
	<i>Hyla arborea</i> (V)
	<i>Rana iberica</i> (V)
	<i>Rana temporaria</i> (V)
	<i>Discoglossus galganoi</i> (V)**
Flora:	
	<i>Narcissus cyclamineus</i> (V)
Invertebrados:	
	<i>Margaritifera margaritifera</i> (E)
	<i>Geomalacus maculosus</i> (V)
	<i>Oxygastra curtisii</i> (V)
Peixes:	
	<i>Petromyzon marinus</i> (V)
	<i>Alosa alosa</i> (V)
	Aves:
	<i>Milvus milvus</i> (E)
	<i>Gallinago gallinago</i> (E)*
	<i>Vanellus vanellus</i> (E)*
	<i>Scolopax rusticola</i> (V)*
	Mamíferos:
	<i>Rhinolophus hipposideros</i> (V)
	<i>Galemys pyrenaicus</i> (V)
	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (V)

* Poboación nidificante.

** Poboacións insulares.

Cabe salientar que os datos sinalados anteriormente están referidos a información asociada a unha cuadrícula 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación.

Está incluído dentro do ámbito de aplicación do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras *Emberiza schoeniclus* L., nunha área tipificada como potencial. Non obstante, non se prevé ningunha afección sobre a especie, ao non confirmarse a existencia de ningunha zona húmida no ámbito de actuación.

No que atinxe a espazos protexidos e outras zonas ou elementos de interese ambiental, segundo o recollido no ESI e o informado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, o lugar onde se localiza o proxecto non ostenta ningunha figura de espazos naturais protexidos, das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, de Patrimonio Natural e da Biodiversidade de Galicia, e na Lei 42/2007, do 13 de decembro, de Patrimonio Natural e da Biodiversidade. En canto ás zonas especiais de conservación (ZEC), a mais achegada ao parque eólico correspondería ao ZEC Sistema Fluvial Ulla-Deza, situado a 2,2 km ao norte do parque eólico. A zona de actuación non está comprendida dentro dos límites de ningunha área protexida por instrumentos internacionais. Tampouco afecta a ningunha zona húmida das recollidas no Inventario de humedais de Galicia, nin están presentes árbores ou formacións incluídas no Catálogo galego de árbores senlleiras.

O proxecto non afecta a áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, pola que se actualiza a delimitación das áreas prioritarias de reprodución, de alimentación, de dispersión e de concentración local de aves incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas e se dispón a publicación das zonas de protección existentes na comunidade autónoma de Galicia en que serán de aplicación medidas para a protección da avifauna contra a colisión e a electrocución en liñas eléctricas de alta tensión.

No que respecta á paisaxe, de acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia (Decreto 119/2016, do 28 de xullo), o lugar no que se proxecta a actuación localízase na grande área paisaxística Galicia Central, na comarca paisaxística de Tabeirós. No relacionado coas Áreas de especial interese paisaxístico (AEIP) do Catálogo, atópase a AEIP-07-23 Baixo Ulla-O Xirimbao a 1,9 km ao norte e a AEIP-08-06 Fervenza de Segade a 10,7 km ao sur do PE. Da rede de miradoiros, na contorna do parque eólico áchanse o de Montes de Requián coincidindo a 25 m do aeroxerador MX-07; a menos de 6 km das instalacións o miradoiro Monte Xesteiras (SO), o do Galiñeiro (O), o de Outeiro de Meda (NO) e o do Pino Manso (O). Xa máis lonxe, no entorno dos 8 km, atopamos o do Monte da Grela, o de Lestrove e o de Fontebacha ao NO, O e SO, respectivamente. O Camiño portugués de Santiago discorre, de sur a norte, a 4,8 km polo oeste do PE.

En canto ao patrimonio cultural, nas proximidades da poligonal, ao oeste dos aeroxeradores MX-06 e MX-07, sitúase a Igrexa parroquial de Santa Mariña da Barcala, elemento pertencente ao Catálogo do patrimonio cultural de Galicia. No interior da poligonal, na contorna de acceso ao parque, atopamos a parroquia de Santa María de Frades, un ben arquitectónico catalogado e considerado tamén xacemento arqueolóxico, ao tratarse dunha edificación relixiosa de orixe románica, cuxa necrópole medieval aínda non foi localizada. Así mesmo, na zona do proxecto atopamos varios túmulos, como por exemplo o de Pedra da Aguia ou Pedra Xestosa.

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1. Resumo da tramitación

O parque eólico denominado Monte Xesteiros foi admitido a trámite na Resolución de Economía e Industria do 2010, pola que se aproba a relación de anteprojectos de parques eólicos seleccionados ao abeiro da Orde do 29 de marzo de 2010 para a asignación de 2.325 MW de potencia na modalidade de novos parques eólicos en Galicia.

En febreiro de 2011 tiveron entrada na entón Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas os documentos titulados *Documento ambiental. Parque eólico Monte Xesteiros. Diciembre 2010* e *Evaluación del Impacto visual (simulación gráfica). Parque eólico Monte Xesteiros. Diciembre 2010*, remitidos pola Xefatura Territorial de Pontevedra da entón Consellería de Economía e Industria para que o órgano ambiental efectuase as consultas pertinentes sobre a decisión de avaliación, de acordo coa lexislación vixente naquel momento.

Segundo a documentación achegada, o 30.06.2022, Norvento, S.L. presentou ante o órgano substantivo unha solicitude para a autorización de instalacións de produción de enerxía eléctrica para o proxecto denominado Parque Eólico Monte Xesteiros ao abeiro da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de compensación Ambiental, modificada pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia, pola Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia, pola Lei 18/2021, do 27 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, e polo artigo 46 da Lei 7/2022, do 27 de decembro, de medidas fiscais e administrativas.

En canto ao trámite ambiental e como xa se sinalou, o proxecto sométese a avaliación de impacto ambiental (AIA) ordinaria conforme á Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Mediante Resolución do 2 de agosto de 2023, da Xefatura Territorial da Consellería de Economía, Industria e Innovación de Pontevedra (publicado no DOG núm. 152, do 10.08.2023), sometéronse a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o EsIA e o proxecto sectorial (proxecto de interese autonómico). Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o estudo de impacto ambiental.

En outubro de 2023 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia.

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EsIA), o documento técnico do proxecto de execución, diversa documentación complementaria incorporada ao longo da tramitación, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EsIA e as súas addendas ou documentación complementaria de ser o caso.

- En canto aos informes pódese indicar o seguinte:
  - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, logo de expoñer os antecedentes e as consideracións legais e técnicas, analiza a documentación do expediente e realiza unha serie de consideracións sobre a mesma, destacando o erro na medición da distancia entre as futuras obras e os bens de interese cultural, pois esta debe ser medida desde o seu perímetro exterior (tal e como indica a lei 5/2016 do 4 de maio de patrimonio cultural de Galicia), e non dende o centro. Entre outras cousas, resalta tamén a elevada afección visual para a igrexa parroquial Santa Mariña da Barcala, situada nas proximidades da poligonal, a 795 m do aeroxerador MX-06 e a 850 m do MX-07. Por outra banda, a memoria do EsIA non inclúe á parroquia de Santa María de Frades, situada dentro da poligonal e considerada xacemento arqueolóxico; aínda que o contorno de protección legal marcado no PXOM da Estrada non se vai ver afectado directamente polas obras, si se vería afectada visualmente.

Finalmente a dirección xeral emite informe desfavorable para a posición MX-06 e a súas infraestruturas asociadas (pola súa afección a Igrexa de Santa Mariña de Barcala e ao contorno dos túmulos de Pedra Xestosa), para a posición MX-07 (pola súa afección a Igrexa de Santa

Mariña da Barcala) e para os tramos de vieiros deseñados nos contornos de protección dos túmulos de Pedra Xestosa e de Pedra da Agua.

O resto de infraestruturas son informadas de xeito favorable, debendo ter en conta unha serie de consideracións, das que cabe resaltar de xeito resumido:

- Non se poderán realizar obras, especialmente no caso dos acondicionamentos ou melloras de vieiros, que non foran informadas previamente pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, dentro dos contornos de protección dos bens do patrimonio cultural.
- Realizarase un estudo detallado do entorno da igrexa de Santa María de Frades, aos efectos de avaliar e definir polo miúdo as medidas correctoras necesarias para o núcleo de Frades. Cómpre avaliar a viabilidade e a posición máis axeitada das pantallas vexetais de arboredo autóctono para mitigar/anular o impacto visual producido polo proxecto, e en particular polo aeroxerador MX-08, sobre o templo románico. Para isto aportarase documentación detallada da situación das pantallas en planta, en relación coas distintas perspectivas nas que poida haber un maior impacto visual das infraestruturas deseñadas. Desde estes puntos, nos que se produza unha maior afección, e en especial desde a ábsida da igrexa mirando cara ao aeroxerador MX-08, realizaranse unha serie completa de infografías baseadas en fotografías obtidas in situ, sobre as que se montarán os aeroxeradores a escala. Achegaranse recreacións previas e posteriores ao apantallamento, para poder avaliar a diminución ou eliminación do impacto sobre a igrexa.
- Con anterioridade ao inicio das obras deberán identificarse os posibles elementos etnolóxicos, fontes e muíños, que, segundo suxire a toponimia, existían nas proximidades do lugar de Frades. No caso de atoparse restos destas edificacións deberán de aparecer grafados sobre a cartografía e será necesario avaliar os impactos que as obras poidan producir sobre as mesmas. No caso de que non se conserven restos, será necesario deseñar un plan de medidas correctoras de control que garanta que o vieiro de acceso ao seu paso por esta zona non vai afectar sobre restos non visibles na actualidade.
- Deberá presentarse un proxecto arqueolóxico axustado á lexislación vixente e as pautas definidas pola dirección xeral no seu informe.
- Acompañando ao proxecto de control e seguimento arqueolóxico das obras, será necesario presentar un proxecto de posta en valor dos xacementos existentes na zona do futuro parque. Dito proxecto deberá de recoller, cando menos, os traballos de control da limpeza de vexetación e acondicionamento de todos os túmulos existentes dentro poligonal, cunha sinalización individualizada dos mesmos e un traballo de difusión dos bens, tanto en redes como presencial. Tamén será necesario asinar un compromiso de mantemento e conservación dos elementos do patrimonio cultural. Este proxecto deberá de entregarse con anterioridade ao inicio dos traballos.
- No caso de que se proxecte realizar obras de acondicionamento ou mellora dos accesos situados fóra da poligonal, será necesario realizar unha prospección arqueolóxica de todo o ámbito afectado por estes acceso

Como resposta, o promotor achega o documento *Addenda ambiental "parque eólico Monte Xesteiros". Término municipal da Estrada, Pontevedra. Outubro 2023* onde describe os cambios realizados para reducir ou minimizar os impactos descritos pola dirección xeral.

No seu segundo informe, a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural considera que os cambios realizados precisan ser revisados en campo por unha persoa con cualificación arqueolóxica, ampliando o ámbito da prospección ás novas zonas de obras incluíndo o habitual contorno de 200 m para garantir que na zona non existen novos elementos non localizados ata este momento. Sinala que os resultados con esta prospección poderán condicionar o novo proxecto de obra.

Conclúe o informe de xeito favorable, sempre que se apliquen as medidas protectoras e correctoras establecidas nos seus informes. Posteriormente sinala os novos condicionantes a ter en conta polo promotor e recorda os establecidos no seu primeiro informe.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un informe contemplando xa o documento *Addenda ambiental "parque eólico Monte Xesteiros". Término municipal da Estrada, Pontevedra. Outubro 2023* no que, tras expoñer os antecedentes administrativos e facer un resumo do proxecto, indica que a zona onde se proxecta a instalación, non ostenta ningunha figura de espazos naturais protexidos, das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, de Patrimonio Natural e da Biodiversidade de Galicia, e na Lei 42/2007, do 13 de decembro, de Patrimonio Natural e da Biodiversidade. En canto ás zonas especiais de conservación (ZEC), a mais cercana ao parque eólico correspondería ao ZEC Sistema Fluvial Ulla-Deza, situado a 2,2 km ao norte do parque eólico. A zona de actuación non está comprendida dentro dos límites de ningunha área protexida por instrumentos internacionais. Tampouco afecta a ningunha zona húmida das recollidas no Inventario de humidais de Galicia, nin están presentes árbores ou formacións incluídas no Catálogo galego de árbores senlleiras e tampouco a áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de outubro de 2021. O ámbito do estudo está inmerso nunha ampla rede de drenaxe onde, ademais dunha serie de regos, localízanse dúas charcas próximas aos aeroxeradores MX-03 e MX-05. Sinala, así mesmo, que a zona de actuación atópase dentro do ámbito do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras (*Emberiza schoeniclus* L.subsp. *Lusitanica* Steinbacher) en Galicia, nunha área tipificada como potencial. Informa de que, segundo o Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España, localízanse teselas de hábitats naturais de interese comunitario ou prioritario e recolle ademais un listado de especies de flora e fauna incluídas no Decreto 88/2007 do 19 de abril, polo que se regula o Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA), puntualizando que a dita información corresponde a un ámbito territorial de 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación de cara á realidade da análise.

Continúa o informe coas observacións efectuadas respecto da información achegada sobre avifauna e quirópteros e sobre os efectos sinérxicos. Neste eido, sinala que o proxecto analizado se sitúa contorna onde se considera que o aumento de densidade de aeroxeradores non producirá efectos sinérxicos incompatibles.

Nas súas conclusións, a dirección xeral indica que non e previsible que o proxecto xere efectos negativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, sempre e cando se garanta o cumprimento das medidas contempladas na documentación achegada, así como unha serie de consideracións das que cabe destacar de xeito resumido as seguintes:

- En ningún momento os hábitats de interese comunitario existentes na contorna, fora da zona das actuacións, poderán verse afectados directamente polos traballos, nin indirectamente por tarefas asociadas aos mesmos. Comprobarase que en ningunha das superficies de actuación aféctase a superficies turbosas.
- Tendo en conta a existencia e afección de regos no ámbito da actuación, deberán respectarse os condicionantes da Lei 2/2021, de 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia, e o Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación de pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais, especialmente no referido á conservación do arborado de ribeira e a alteración da calidade das augas.
- Será necesario conservar as charcas de pequenas dimensións no ámbito de estudo nas proximidades dos aeroxeradores MX-05 e MX-03.
- Se durante a execución do proxecto se detecta ou demostra calquera afección significativa sobre os valores naturais da zona, tomaranse inmediatamente as medidas adecuadas para paliar a dita afección e informar de xeito inmediato os Servizos de Patrimonio Natural de Lugo para decidir sobre a conveniencia da solución a adoptar, así

como as actuacións precisas ou as medidas compensatorias adecuadas para corraxir os efectos producidos.

- Non obstante o anterior, cabe facer énfase na importancia da aplicación de accións para a protección da avifauna e os quirópteros, polo que se fai oportuno que o proxecto incorpore medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión, tal que:

- ✦ Para os quirópteros:

- De inicio, o parque eólico pode operar baixo as seguintes condicións:
  - Do 16 de outubro ao 31 de marzo, sen restricións as 24 horas do día, considerando que é pouco probable o voo de morcegos neste período.
  - Do 1 de abril ao 15 de outubro, sen restricións desde o orto ata o ocaso.
  - En cambio, do 1 de abril ao 15 de outubro, desde o ocaso ata o orto, os aeroxeradores deberán permanecer parados cando a velocidade do vento sexa inferior a 5 m/s.
- Para establecer unha programación diferente, deberá formularse de acordo coas especificacións técnicas establecidas no anexo que se adxunta.
- No plan de vixilancia ambiental informarase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aeroxeradores permaneceron parados por este motivo.

- ✦ Para as aves:

- Implementar tecnoloxías de redución do impacto por colisións como sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird ou similar), que son sistemas que traballan de forma independente para facer un seguimento das aves e mitigar a mortalidade nos emprazamentos de turbinas eólicas.

O sistema detecta as aves automaticamente e pode adoptar dúas medidas independentes para mitigar o risco de colisión das aves: activar sons de alerta ou parar a turbina eólica.

- Como medida disuasoria pasiva, o pintado dunha das aspas de cada un dos aeroxeradores.

O plan de vixilancia ambiental medirá a mortalidade observada neste parque e a comparará coa mortalidade dos parques lindeiros xa existentes (con aeroxeradores sen pintar) para informar si a medida é ou non eficaz, e para que especies.

- ✦ O plan de vixilancia ambiental avaliará tanto o impacto do parque eólico por colisión sobre as aves e os morcegos, como a efectividade das medidas requiridas nos parágrafos anteriores.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite un informe no que, tras definir o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto, do contido do EsIA e das características da paisaxe afectada. Logo disto realiza unha análise do Estudo de Impacto e Integración Paisaxística (EIIP), dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxísticas propostas. Conclúe que o principal impacto sobre a paisaxe será a incidencia visual producida polos aeroxeradores, que pola súa forma e altura serán visibles desde unha ampla extensión de terreos e a longas distancias; esta incidencia perdurará durante todo o tempo en que estea instalado o PE e verase incrementada pola presenza doutros parques eólicos nas proximidades. Sinala como zonas máis afectadas a AEIP-07-23 Baixo Ulla-O Xirimbao e, sobre todo, o miradoiro de Montes de Requián, así como Castro Valente e os xacementos arqueolóxicos da contorna e

varios núcleos de poboación. Remata a súa conclusión indicando que aínda que non é viable ocultar ou apantallar os aeroxeradores dende a maioría dos puntos de observación (agás nos núcleos rurais), esta incidencia visual non supón un impacto crítico, pero é susceptible de ser mitigada coa adopción das medidas preventivas e correctoras, das que cabe sinalar:

- En aplicación da directriz de paisaxe DX-26.a deberase explorar unha posición alternativa para o aeroxerador MX-07 ou, no seu caso, eliminar esta posición dada a afección directa no miradoiro do Montes de Requián.
- As posicións MX-04 e MX-02 xunta o camiño asociado ao primeiro presentan fortes movementos de terra polo que deberanse buscar alternativas de deseño para as plataformas de montaxe ou, de ser o caso, outras localizacións para os aeroxeradores.
- Os afloramentos rochosos, elementos naturais de interese paisaxístico, deben preservarse dispoñendo os aeroxeradores MX-04 (coroación da plataforma) e MX-05 (acceso) de tal modo que se minimize a eliminación deles.
- A fin de minimizar o impacto visual producido polo centro de seccionamento os peches deben completarse dispoñendo sebes vexetais no perímetro realizadas con especies autóctonas de acordo coas directrices de paisaxe DX.17.b e DX.20.o, de tal modo que adquiren un aspecto semellante ás formacións vexetais naturais existentes na contorna.

Como resposta, o promotor achega o documento *Addenda ambiental "parque eólico Monte Xesteiros". Término municipal da Estrada, Pontevedra. Outubro 2023* onde describe os cambios realizados para reducir ou minimizar os impactos descritos polo instituto.

O IET, no seu segundo informe, considera que os cambios introducidos no proxecto responden adecuadamente ás súas indicacións, xa que reducen a incidencia visual sobre o miradoiro de Monte Requián e a alteración topográfica e afectación a afloramentos rochosos de interese. Conclúe ademais que, incluído o recollido addenda ambiental, o proxecto incorpora un EIIIP cuxo contido axústase ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do RLPPG.

- A Dirección Xeral de Saúde Pública, emite un informe no que realiza unha avaliación do proxecto desde os seguintes puntos de vista: caracterización da poboación en situación de risco, acceso ás instalacións, determinación dos potenciais perigos e identificación das posibles vías de exposición. O informe conclúe que o EsIA carece de información ao respecto das posibles afeccións causadas polo ruído, así como polo efecto parpadeo de sombras.
- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, emite un informe en virtude dos apartados 2 e 3 do artigo 37 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental en relación aos efectos derivados da vulnerabilidade do proxecto do parque eólico Monte Xesteiros. Tras a revisión da documentación achegada, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo. Tamén indica que, dado que o proxecto está afectado polo Real Decreto 393/2007, do 23 de marzo e/ou contemplado dentro das actividades incluídas no Anexo I do Decreto 172/2022, do 6 de outubro, polo que se aproba o Catálogo de actividades que deben adoptar medidas de autoprotección e polo que se fixa o contido desas medidas, o titular está obrigado a implantar, manter e revisar o Plan de autoprotección, elaborado por persoal técnico competente e que acompañará á restante documentación necesaria para o outorgamento da licenza, permiso ou autorización, previamente á autorización de inicio da actividade por parte da autoridade competente.

O promotor, na súa resposta, manifesta a súa conformidade con informe recibido e dará cumprimento á normativa de aplicación.

- Augas de Galicia, comeza expoñendo o obxecto do proxecto, os antecedentes e a lexislación aplicable, para logo facer unha análise da documentación do expediente. A continuación procede a informar sobre diferentes aspectos. Respecto á rede fluvial, indica que discorren próximos ás

actuacións definidas o rego da Ferverza, rego das Mulleres, rego da Lagoa, así como os seus afluentes respectivos, tributarios do Ulla; destacando o cruzamento do rego da Ferverza pola vía de acceso aos aeroxeradores MX-01 e MX-02 e pola gabia de cableado, así como a afección á zona de policía na mesma zona polos motivos xa expostos e pola superficie de voo do aeroxerador MX-02. Respecto aos espazos protexidos non sinala ningún no interior da poligonal, pero si fai unha recompilación dos situados no entorno duns 10 km. Posteriormente enumera as Zonas de captación para abastecemento humano nunha distancia de 500 m ao redor das instalacións (4), expón unha serie de consideracións legais a ter en conta sobre as Zonas inundables e indica as captacións de auga inscritas na contorna do ámbito de actuación.

Continúa o seu informe describindo as actuacións susceptibles de causar afeccións ao medio hídrico e expoñendo unha serie de condicións particulares para logo concluír que non é previsible que o proxecto poida causar impactos ambientais significativos, tendo en conta as medidas protectoras e correctoras que o promotor prevé adoptar e as referidas no propio informe, das que cabe destacar:

- Para os traballos a realizar en zona de servidume, así como os movementos de terras previstas, disporase de barreiras de retención de sedimentos e entre estas e os cauces disporase un pano de xeotextil chantado ao terreo. Revisaranse periodicamente para repoñelas no caso de deterioro.
- Para o caso de execución dos alicerces e das gabias haberase de considerar non afectar á modificación dos niveles freáticos que puideran alterar captacións existentes aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.
- No caso da execución dos camiños de servizo, explanación de vellos camiños ou calquera obra de movemento de terras en zona de policía a empresa adxudicataria das obras deberá solicitar a correspondente autorización de obras.
- Rematadas as obras, en tódalas aquelas zonas que dalgún xeito sufrisen unha degradación (tránsito de maquinaria en zona de policía) procederase á súa rehabilitación ata conseguir a reposición dos terreos ao estado primitivo.

O promotor, na súa resposta, manifesta a súa conformidade.

- A Dirección Xeral de Defensa do Monte indica que existen determinadas obrigas de xestión de biomasa para instalacións de produción de enerxía eléctrica eólica, indicadas no artigo 20 bis apartado c) da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, onde se sinala que deberá xestionarse a biomasa na superficie afectada de pleno dominio e voo ao redor de cada aeroxerador. Asemade, nos camiños interiores das ditas instalacións a xestión da biomasa vexetal, no estrato arbustivo e subarbustivo, farase nos 5 m dende a aresta exterior do camiño.

En base ao anterior e tendo en conta os condicionantes recollidos, a dirección xeral informou favorablemente a realización do proxecto.

O promotor, na súa resposta, manifesta a súa conformidade.

- A Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal, logo de facer un resumo do proxecto indica que as superficies afectadas pola obra non afectarán a montes veciñais en man común, nelas predominan as plantacións de piñeiro e eucalipto, con algunha pequena masa secundaria de carballos no borde da pista asfaltada de acceso ao parque. Continúa o seu informe con cuestións sobre a clasificación do solo, para rematar indicando que considera que o proxecto debe ser informado pola Dirección Xeral de Defensa do Monte, pois algún dos seus elementos supoñen certo risco de incendio forestal.

O promotor, na súa resposta indica que o proxecto conta con informe favorable da Dirección Xeral de Defensa do Monte e manifesta a súa conformidade con exposto.

- O Concello da Estrada emite un extenso informe no que trata diversos aspectos, moitos deles de carácter non ambiental; a maioría destes puntos son tidos en conta polos organismos consultados durante o procedemento de avaliación ambiental e quedan reflectidos ao longo desta DIA.

O promotor responde aclarando a veracidade e calidade da documentación presentada, sinalando que os aspectos sinalados polo concello xa foron valorados no EsIA.

- No tocante ás alegacións con contido ambiental, no expedientes constan as presentadas por 13 asociacións e 277 particulares.

Unha parte do contido das alegacións non reviste carácter ambiental, referíndose a cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (Plan sectorial eólico, afeccións económicas, etcétera). No que se refire exclusivamente aos aspectos ambientais (impacto ambiental en xeral), e sen prexuízo das aclaracións ou informacións achegadas polo promotor nas súas respostas ás ditas alegacións, refírense a cuestións que son tidas en conta polos correspondentes órganos competentes e recollidas neste mesmo apartado da DIA, aos aspectos procedimentais que se resumen no punto 2.1, ao condicionado do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e, por último, ás consideracións do punto 6 respecto da viabilidade ambiental do proxecto sempre que se cumpran as condicións e medidas que se establecen ao longo desta DIA, ademais das que figuran no EsIA e a restante documentación avaliada.

2.3. Iniciativa empresarial prioritarias

O Consello da Xunta de Galicia, na súa reunión do 12.01.2023, acordou a declaración de iniciativa empresarial prioritaria do proxecto do parque eólico Monte Xesteiros, ao abeiro do establecido nos artigos 42 e 43 da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia.

3. ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Monte Xesteiros consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 33 MW de potencia total no concello da Estrada, constituído por 6 aerogeradores de ata 6,1 MW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértice	UTM-X	UTM-Y
1	533.858	4.730.540
2	535.152	4.730.540
3	537.360	4.728.743
4	537.360	4.727.162
5	533.858	4.727.162

A localización dos aerogeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano nº 2, incluído no documento titulado *Addenda ambiental "parque eólico Monte Xesteiros". Término municipal da Estrada, Pontevedra. Outubro 2023.*

4. CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1. Condición particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EsIA, nas súas addendas e a restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores, xa que esta é preceptiva e vinculante en todos os seus extremos, segundo o exposto no artigo 5 apartado 4 da Lei 1/1995, do 2 de xaneiro, de protección ambiental de Galicia.

2. Ademais, no que respecta ao informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, o promotor deberá elaborar unha proposta detallada referente ás medidas adicionais sinaladas pola dita dirección xeral para garantir a minimización do impacto por colisión en aves (pintado das aspas dos aerogeneradores de acordo cos criterios establecidos pola antedita dirección xeral, para as especies recollidas no EsIA e no informe da antedita dirección xeral, así como outras especies de rapaces para as que se detecte un aumento da frecuencia, implementar tecnoloxías de redución do impacto por colisión tales como sistemas de detección baseados en vídeo) e quirópteros (condicións para operar segundo a época do ano), así como as diversas actuacións a desenvolver no marco do programa de vixilancia ambiental, incluíndo aquelas destinadas a desenvolver para verificar a eficacia das ditas medidas.

O documento que elabore o promotor para dar cumprimento ao anterior deberá contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3 da DIA.

3. No que respecta ao informe da Dirección Xeral de Saúde Pública, o promotor deberá elaborar un estudo preoperacional in situ dos niveis sonoros e un estudo acústico na fase de explotación do parque, tendo en conta os niveis obtidos no estudo preoperacional.

Así mesmo, respecto do parpadeo de sombras deberá contemplar as medidas protectoras e correctoras a aplicar, no caso de superar o limiar de 8 h/ano, para o *caso real*, e non 30 h/ano, como se refire na documentación, segundo os criterios de avaliación da dirección xeral recollidos no documento *Alcance do estudo de Impacto Ambiental para parques eólicos*.

Sen detrimento do anterior, en relación co efecto parpadeo de sombras (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, nos potenciais receptores non se poderán superar os limiares de exposición que en cada momento estableza a autoridade competente ou normas que o regulen, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aerogeneradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado

Os documentos que elabore o promotor para dar cumprimento ao anterior deberán contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Saúde Pública.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.4 da DIA.

4. Deberá presentarse ante as direccións xerais de Patrimonio Natural e Patrimonio Cultural e ante o Instituto de Estudos do Territorio a documentación solicitada nos informes presentados por estes organismos, nos momentos procedimentais establecidos nos mesmos. Esta documentación deberá contar co informe favorable dos mesmos.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, exclusivamente para a súa constancia no expediente, unha copia dos ditos informes e da documentación na que se baseen.

5. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

O importe do aval, a fixar polo órgano substantivo, será actualizable e unha parte corresponderá á fase de obras e outra á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2. Condicións xerais

4.2.1. *Protección da atmosfera*

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.
2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.
3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2. *Protección das augas e leitos fluviais*

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da

Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederá a estabilizar os noiros de desmorte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e a incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utillaxe nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno.

Polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberá de considerarse non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o trasvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxe do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das

condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque, incorporándoo ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberanse entregar a un xestor autorizado ou, no caso de que se pretenda a súa vertedura ao medio, deberá obterse a correspondente autorización de vertedura.

4.2.3. Protección do solo e infraestruturas

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao establecido nesta DIA. Non se poderá ocupar terreos fóra dos previstos.

2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.

3. As obras a realizar nas áreas de protección dos elementos patrimoniais seguirán estritamente o indicado e autorizado pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.

4. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocios resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.

5. No caso de ter que realizar algún depósito de sobranceiros de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.

6. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberanse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.

7. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.

8. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producisen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.

9. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).

10. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.

11. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.

12. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4. Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e, de ser o caso, desmantelamento do parque eólico deberán xestionarse en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.

2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, acopios de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.

4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto contemplado polo promotor no EslA durante a fase de funcionamento. Sinalarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirase en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.

5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5. Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto garantirase que non se vexan afectado compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto nas leis 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1. Sobre a fauna

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de

actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.

2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.

3. Se entre as aves rapaces que poidan facer uso da zona do parque se atopasen rapinas do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo, de non terse realizado, as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona do parque) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén un plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda. No caso de ser necesaria a realización do seguimento con estudos de especies protexidas, será necesario contar coas autorizacións correspondentes.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, evitar a rotación das pas en horarios (ocaso e primeiras horas da noite), épocas do ano e condicións meteorolóxicas (baixas velocidades do vento, etc) de maior actividade de quirópteros, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflictivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeirras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

7. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta tamén as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se fora o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2. Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.

2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.

3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.

4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.

6. Para garantir a non afección e a conservación das especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo

doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación,...). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6. Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. Nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico deberán ser respectados, sen que se vexan afectados polas obras.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores - que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, área/s de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se fora o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse en conta as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
- A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
- Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste

seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.

4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aerogeneradores, torre/s meteorolóxica/s e subestación transformadora/centro colector ou de seccionamento (de existir un edificio de control, pode ficar para outros usos), demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3. Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.

2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberásele notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo e acompañado da pertinente valoración ambiental comparativa, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita comunicación, o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia dos informes aos que se fai referencia nas condicións 4.1 da DIA, xunto coa documentación na que se baseen.

4. O promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5. PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1. Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánsele incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación aplicable, no EslA ou nesta DIA, comunicarásele inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2. Aspectos específicos

1. Levarase a cabo un seguimento dos posibles efectos acumulativos ou sinérxicos con outros parques eólicos e as súas infraestruturas de evacuación, en funcionamento ou en construción, en relación a todos os elementos do medio físico, biótico e perceptual, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

2. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, terase en conta o seguinte:

- En canto aos puntos de control que deberán establecerse para o seguimento dos niveis sonoros na fase de funcionamento, estarán localizados no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, co fin de considerar os receptores potencialmente máis vulnerables. Deberán considerarse os puntos de medida definidos na documentación, así como en todos os núcleos poboacionais próximos ás infraestruturas. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1:10.000.
- Deberase efectuar unha campaña preoperacional con medicións en todos os puntos, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para comparalos cos que se obteñen en cada período de seguimento.
- Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación.
- En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuaranse medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.

3. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
  - Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
  - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...) detección de atropelos, control de obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
  - Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
  - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación.
  - Detección de especies invasoras.
  - Etcétera.
- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna e no de quirópteros (naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor ou do que se poida derivar da condición 4.1.1, 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, terase en conta as seguintes indicacións:
  - Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.
  - Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aerogeradores e a detección de morte por colisión.

Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo). Inclúese unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.
  - A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
  - Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras

específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.

- Definiranse as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA, sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.
- Segundo o establecido no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e no punto 4.1.2 desta DIA en relación á proposta que deberá elaborar o promotor, deberán incorporarse á mesma as seguintes actuacións relacionadas coa comprobación da efectividade das medidas para evitar o impacto por colisión:
  - Avifauna: deberase prestar atención a se o sistema de detección baseado en vídeo detecta un aumento da frecuencia doutras rapaces, co fin de ampliar a protección ás mesmas, así como medir e comparar a mortalidade por impacto observada no parque eólico coa de outros parques limdeiros que non conten co pintado de pas.
  - Quirópteros: deberase informar dos tempos nos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e da porcentaxe de parada dos aerogeradores.
- Describírase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.

4. En caso de detectarse a presenza de lobo deberase dar cumprimento ao punto 18 (Efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, no primeiro ano de funcionamento do parque, como parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á dita dirección xeral un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberanse coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

5.3. Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EslA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EslA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co curso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:

- a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
- b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
- c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna e quirópteros, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso.
- d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.

2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un informe **fin de obras** que como mínimo inclúa:

- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, centro de seccionamento, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial das zonas de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
- c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias. Inclúese unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores, a SET e da torre meteorolóxica.
- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas seguintes capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros e SET. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregáranse en formato ESRI shapefile (.shp).

3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aerogeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas, conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna e quirópteros (incluíndo todo o relativo ao establecido no punto 5.2.2, en referencia ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.1.2 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.5 e 5 da DIA.

No caso do plan de vixilancia ambiental e control da mortalidade por colisión de aves e quirópteros terase en conta o establecido pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural no anexo do seu informe.

- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno do centro de seccionamento, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indícarase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas)

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2 da DIA sobre as actuacións de seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegarase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. Informe previo ao abandono: cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.

5. Informe posterior ao abandono: transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflecta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Manuel Díaz Cano
Xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos
(asinado electronicamente)

CONFORME

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Monte Xesteiros, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Esta declaración de impacto ambiental emítese sen prexuízo da obrigaición do promotor de obter todas as autorizacións, licenzas, permisos ou informes que resulten legalmente esixibles e remitirse ao órgano substantivo para os efectos do artigo 42 da lei de avaliación ambiental.

Mediante o anuncio que se inserirá no Diario Oficial de Galicia farase pública esta declaración de impacto ambiental que estará dispoñible na páxina web da Vicepresidencia segunda e Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda.

De acordo co apartado 4, do artigo 41 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso algún, sen prexuízo dos que, no seu caso, procedan en vía administrativa ou xudicial fronte ao acto, no seu caso, de autorización do proxecto.

Santiago de Compostela, (na data da sinatura electrónica)

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

